

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	7
---------------	---

PRZEDMOWA	9
-----------	---

PODZIĘKOWANIA	11
---------------	----

WSTĘP	12
-------	----

ROZDZIAŁ I

UGW, EBC i euro	15
1.1 Droga do UGW i euro	15
1.1.1 Pierwsze kroki w kierunku europejskiej integracji walutowej	15
1.1.2 Europejski System Walutowy i Jednolity Akt Europejski	19
1.1.3 Traktat o Unii Europejskiej	21
1.1.4 Realizacja UGW i wymiana walut narodowych na euro	22
1.2 Podstawy prawne i charakterystyka UGW	29
1.2.1 Podstawy prawne	29
1.2.2 Charakterystyka	31

ROZDZIAŁ 2

Bankowość centralna w UGW: aspekty prawne, instytucjonalne i organizacyjne	43
2.1 EBC, ESBC i Eurosystem	43
2.1.1 ESBC i Eurosystem jako ogniwa łączące EBC z krajowymi bankami centralnymi	44
2.1.2 EBC jako wyspecjalizowana instytucja prawa wspólnotowego	45
2.1.3 Krajowe banki centralne strefy euro jako integralna część Eurosystemu	46
2.1.4 Krajowe banki centralne państw członkowskich UE spoza strefy euro	46
2.2 Cele	47
2.2.1 Podstawowy cel – stabilność cen	47
2.2.2 Wspieranie ogólnej polityki gospodarczej	49
2.2.3 Zasada gospodarki rynkowej	49
2.3 Traktatowe zadania EBC	50
2.3.1 Podstawowe zadania Eurosystemu	50
2.3.2 Pozostałe zadania	51
2.4 Centralizacja procesów decyzyjnych i decentralizacja operacji	51
2.5 Rola EBC w Eurosystemie	53
2.5.1 Ośrodek decyzyjny ESBC i Eurosystemu	53
2.5.2 Spójna realizacja decyzji politycznych	65
2.5.3 Uprawnienia regulacyjne EBC	71
2.5.4 Działalność doradcza EBC	73

2.5.5	Kontrola przestrzegania zakazu finansowania i uprzywilejowanego dostępu	76
2.5.6	Realizacja zadań przejętych od EIW	77

ROZDZIAŁ 3

Polityka EBC i działalność Eurosystemu		79
3.1	Prowadzenie polityki pieniężnej	79
3.1.1	Podstawy teoretyczne	79
3.1.2	Strategia polityki pieniężnej EBC	82
3.1.3	Operacje polityki pieniężnej	88
3.2	Operacje zagraniczne	92
3.2.1	Operacje walutowe	93
3.2.2	Zarządzanie rezerwami walutowymi	95
3.3	Systemy płatności i rozrachunku	100
3.3.1	Rozwiązania w zakresie systemów płatności i rozrachunku papierów wartościowych	101
3.3.2	Nadzór nad systemami płatności i rozrachunku papierów wartościowych	104
3.4	Banknoty i monety euro	105
3.5	Gromadzenie i zestawianie statystyk	111
3.6	Badania ekonomiczne	113
3.7	Wkład EBC w nadzór ostrożnościowy i stabilność finansową	114
3.8	Relacje finansowe wewnątrz Eurosystemu	116
3.8.1	Zasoby finansowe EBC	117
3.8.2	Podział dochodu pieniężnego	121
3.9	Usługi zarządzania rezerwami dla urzędowych instytucji zagranicznych	123

ROZDZIAŁ 4

EBC i Wspólnota Europejska		125
4.1	Niezależność	125
4.1.1	Niezależność instytucjonalna	126
4.1.2	Niezależność prawna	126
4.1.3	Niezależność osobista	126
4.1.4	Niezależność funkcjonalna i operacyjna	127
4.1.5	Niezależność finansowa i organizacyjna	128
4.2	Odpowiedzialność demokratyczna	128
4.2.1	Odpowiedzialność jako podstawowy element legitymizacji	129
4.2.2	Charakter i zakres odpowiedzialności EBC	130
4.2.3	Wypełnianie obowiązków związanych z odpowiedzialnością	130
4.3	Współpraca i dialog z instytucjami i organami wspólnotowymi	133
4.3.1	Parlament Europejski	134
4.3.2	Rada Unii Europejskiej i Eurogrupa	135
4.3.3	Komisja Europejska	137
4.3.4	Komitety Ekonomiczno-Finansowe	138

4.3.5	Komitety Polityki Gospodarczej	139
4.3.6	Dialog makroekonomiczny	140
4.4	Reżim językowy EBC	140
4.5	Kontrola sądowa ze strony Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości	141
4.6	Kontrola rzetelnego zarządzania finansami	142

ROZDZIAŁ 5

Zaangażowanie EBC we współpracę międzynarodową		145
5.1	Wprowadzenie	145
5.2	Kurs polityki EBC w stosunkach międzynarodowych	147
5.3	Relacje EBC z organizacjami międzynarodowymi	147
5.3.1	Międzynarodowy Fundusz Walutowy	148
5.3.2	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju	150
5.4	Udział EBC w nieformalnych forach ministrów spraw zagranicznych i prezesów banków centralnych	151
5.4.1	Ministrowie finansów i prezesi banków centralnych państw grupy G7	151
5.4.2	Ministrowie finansów i prezesi banków centralnych państw grupy G10	152
5.4.3	Ministrowie finansów i prezesi banków centralnych państw grupy G20	153
5.4.4	Forum Stabilności Finansowej	153
5.4.5	Bank Rozrachunków Międzynarodowych i fora banków centralnych	153

ROZDZIAŁ 6

EBC jako podmiot gospodarczy		157
6.1	Misja	157
6.2	Ład korporacyjny	157
6.2.1	Rola Rady Prezesów i Zarządu w ramach ładu korporacyjnego	158
6.2.2	Szczeble kontroli wewnętrznej i zewnętrznej	158
6.2.3	Dostęp do archiwów EBC	160
6.3	Struktura organizacyjna	161
6.4	Kadry i relacje pracownicze	161
6.4.1	Kadry	161
6.4.2	Reprezentacja pracowników EBC	163
6.4.3	Dialog społeczny w ramach ESBC	164
6.5	Siedziba EBC	164

ZAŁĄCZNIK 1

Wyjątki z Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską

ZAŁĄCZNIK 2

Protokół w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego

SŁOWNICZEK**207****BIBLIOGRAFIA****221****INDEKS****229****RAMKI**

Ramka 1	Droga do euro	16
Ramka 2	Przegląd działań przygotowawczych przeprowadzonych przez EIW	23
Ramka 3	Nieodwołalnie ustalone kursy wymiany euro	26
Ramka 4	Chronologia integracji europejskiej	28
Ramka 5	Ramy polityki fiskalnej Wspólnoty Europejskiej	33
Ramka 6	Warunki konieczne do przyjęcia euro	36
Ramka 7	Korzyści płynące ze stabilnych cen	48
Ramka 8	Członkowie Rady Prezesów (1 czerwca 1998 r. – 1 lipca 2004 r.)	60
Ramka 9	Mechanizm transmisji monetarnej	80
Ramka 10	Znaczenie niskiej dodatkowej stopy inflacji	84
Ramka 11	Dwa filary strategii polityki pieniężnej EBC	86
Ramka 12	Operacje otwartego rynku oraz operacje banku centralnego na koniec dnia	89
Ramka 13	Rezerwy obowiązkowe	91
Ramka 14	Wspólne oświadczenie w sprawie złota (8 marca 2004 r.)	99
Ramka 15	Od projektu do obiegu – przygotowanie banknotów i monet euro	106
Ramka 16	Klucz subskrypcji kapitału EBC	117

TABELE

Tabela 1	System rotacyjny w dwóch grupach (etap pierwszy) – częstotliwość głosowania poszczególnych grup	57
Tabela 2	System rotacyjny w trzech grupach (etap drugi) – częstotliwość głosowania poszczególnych grup	58
Tabela 3	Operacje polityki pieniężnej Eurosystemu	88
Tabela 4	Klucz kapitałowy EBC (%)	118

SCHEMATY

Schemat 1	ESBC i Eurosystem	43
Schemat 2	Strategia polityki pieniężnej EBC ukierunkowana na utrzymanie stabilności	85
Schemat 3	Struktura organizacyjna EBC	161

RYСУNKI

Rysunek 1	Rotacyjny system głosowania w Radzie Prezesów (scenariusz z trzema grupami dla strefy euro obejmującej 27 państw członkowskich)	58
-----------	---	----

ILUSTRACJE

1	Traktat o Unii Europejskiej (Traktat z Maastricht) zawierający Statut ESBC i EBC, podpisany 7 lutego 1992 r.	14
2	Posiedzenie Rady Prezesów w Europejskim Banku Centralnym w listopadzie 2006 r.	42
3	Oświetlony symbol euro przed siedzibą EBC – Eurotower	78
4	Jean-Claude Trichet, prezes EBC, podczas przesłuchania w Parlamencie Europejskim we wrześniu 2005 r.	124
5	Jean-Claude Trichet, obok 47 ministrów finansów i prezesów banków centralnych na dorocznym posiedzeniu Międzynarodowego Funduszu Walutowego w Singapurze we wrześniu 2006 r.	144
6	Eurotower, siedziba EBC we Frankfurcie nad Menem	156
7	Makieta nowej siedziby EBC	166

WYKAZ SKRÓTÓW

BIS	Bank Rozrachunków Międzynarodowych
CESR	Komitet Europejskich Regulatorów Rynku Papierów Wartościowych
CMFB	Komitet ds. Statystyki Walutowej, Finansowej oraz Bilansu Płatniczego
EBA	stowarzyszenie Euro Banking Association
EBC	Europejski Bank Centralny
ECOFIN	Rada Ministrów Gospodarki i Finansów (Rada ECOFIN)
ECU	europejska jednostka walutowa
EFC	Komitet Ekonomiczno-Finansowy
EFWW	Europejski Fundusz Współpracy Walutowej
EIW	Europejski Instytut Walutowy
ERM	mechanizm kursowy
ESBC	Europejski System Banków Centralnych
ESW	Europejski System Walutowy
EWG	Europejska Wspólnota Gospodarcza
HICP	zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych
KBC	krajowy bank centralny
MFW	Międzynarodowy Fundusz Walutowy
MIF	monetarna instytucja finansowa
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
OLAF	Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych
OWPG	ogólne wytyczne polityki gospodarczej
PKB	produkt krajowy brutto
RTGS	rozrachunek brutto w czasie rzeczywistym
TARGET	transeuropejski zautomatyzowany błyskawiczny system rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym
UE	Unia Europejska
UGW	Unia Gospodarcza i Walutowa
WE	Wspólnota Europejska